

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

27.11.2007

B6-0486/2007 }
B6-0489/2007 }
B6-0491/2007 } RC1

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

Vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 4 esitanud

- Harlem Désir ja Pasqualina Napoletano fraktsiooni PSE nimel,
- Frithjof Schmidt, Marie-Hélène Aubert ja Carl Schlyter fraktsiooni Verts/ALE nimel,
- Helmuth Markov, Vittorio Agnoletto, Luisa Morgantini, Jens Holm ja Gabriele Zimmer fraktsiooni GUE/NGL nimel,

asendades järgmiste fraktsioonide esitatud resolutsiooni ettepanekuid:

- PSE (B6-0486/2007)
- GUE/NGL (B6-0489/2007)
- Verts/ALE (B6-0491/2007)

Majanduspartnerluslepingud

Euroopa Parlamendi resolutsioon majanduspartnerluslepingute kohta

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 4,

I. Preambul

- A. arvestades, et Cotonou lepingus on sätestatud lepinguosaliste kokkulepe sõlmida uued WTOga kooskõlas olevad kaubanduslepingud, et kaotada järk-järgult kõik nendevahelise kaubanduse piirangud, laiendada koostööd kõigis kaubanduse ja arenguga seotud valdkondades ning võtta aluseks ühenduse õigustik ja parandada turulepääsu;
- B. arvestades, et piirkondlike turgude rajamine on majanduspartnerluslepingute eduka rakendamise peamine vahend, ning arvestades, et piirkondlik integratsioon on AKV riikide sotsiaalse ja majandusliku arengu oluline alus;
- C. tuletades meelde, et AKV–ELi majandus- ja kaubanduskoostöö eesmärk on edendada arengut ja toetada AKV riikide järkjärgulist integreerimist maailmamajandusse;
- D. tuletades meelde, et vastavalt Kaplinna deklaratsioonile on majanduspartnerluslepingute läbirääkimiste peamine eesmärk tugevdada AKV riikide majandust;
- E. rõhutades, et Kaplinna deklaratsioonis nõuti läbirääkimiste avatud ja läbipaistvat ülesehitust, võttes arvesse läbirääkimiste kahe poole ressursside ja arengutaseme erinevusi;
- F. tõdedes, et seni ei ole ükski AKV läbirääkimisrühmadest erinevatel põhjustel suutnud tervikliku majanduspartnerluslepingu läbirääkimisi lõpule viia,

II. Läbirääkimisprotsess

- 1. võtab teadmiseks AKV riikide seisukoha, et komisjon on neile majanduspartnerluslepingu allkirjastamiseks survet avaldanud, ning et see on AKV–ELi partnerluse põhimõtetega vastuolus;
- 2. nõuab tungivalt, et komisjon tunnistaks, et AKV riigid vajavad väljapakutud lepingute mõju igakülgselt hindamiseks rohkem aega, arvestades, et tõsiseid läbirääkimisi on peetud kõigest viimase kahe aasta jooksul;
- 3. võtab murelikult teadmiseks komisjoni teadaande, et kui lepinguid ei sõlmita, kehtestatakse alates 1. jaanuarist 2008 paljudele vähimarenenud maade hulka mittekuuluvatest AKV riikidest imporditavatele kaupadele tariifid, ning et see seaks ohtu miljonite AKV riikide töötajate heaolu ja elatise;
- 4. võtab teadmiseks, et komisjon tunnistab hiljuti vajadust kasutada kaheetapilist lähenemisviisi häirete vältimiseks mõnede AKV riikide kaubanduses ning jätkata

terviklike ja arengut soodustavate majanduspartnerluslepingute läbirääkimisi pärast 31. detsembrist 2007;

5. rõhutab piirkondlike turgude tähtsust ning vajadust vältida igasuguseid kaheetapilisi lähenemisviise ja muid algatusi, mis võivad ohustada AKV riikides käimasolevat piirkondliku integratsiooni protsessi;
6. rõhutab, et komisjon peab täitma Cotonou lepingus sätestatud kohustusi ja tagama, et AKV riikidele ja sealhulgas vähimarenenud maade hulka mittekuuluvatele riikidele, kes ei ole valmis majanduspartnerluslepingut allkirjastama, pakutakse uut kaubandusraamistikku, mis on nende antud hetke olukorraga võrdväärne ja kooskõlas Cotonou lepingu artikli 37 lõikega 6;

III. Põhimõtted

Üldine lähenemisviis

7. on seisukohal, et kõik saavutatud kokkulepped, olgu need ajutised kokkulepped või terviklikud majanduspartnerluslepingud, peavad tagama, et ükski riik ei jääks pärast läbirääkimiste tähtaja möödumist halvemasse olukorda;
8. nõuab vahelepingutes vähimarenenud maade hulka arvamise künnise piisavat alandamist, et see oleks kooskõlas vastavate vähimarenenud maade arengutasemetega;
9. rõhutab, et kõnealuste lepingute aluspõhimõte peab olema majanduspartnerluslepingutega hõlmatud alade piirkondliku integratsiooni protsess ning et majanduspartnerluslepingud peavad olema kooskõlas AKV riikide piirkondliku integratsiooni algatustega ja aitama neid edendada;

Turulepääsu parandamine

10. mõistab, et vähimarenenud maade jaoks, kes ei ole veel vahelepingute osalised, ei piisa üksnes algatusest „Kõik peale relvade”, ning et seda tuleks täiendada tõhustatud ja lihtsustatud päritolureeglitega;
11. rõhutab, et päritolureeglite lihtsustamine on eeltingimus ning et uute lepingute rakendamisel tuleb võimaldada vajalikul määral paindlikkust;
12. rõhutab, et komisjon peaks lepingutes võimaldama asjakohaseid asümmeetrilisi kokkuleppeid, eelkõige selles osas, mis puudutab kaubanduse olulise osa määratlemist, tundlike toodete hõlmamist, üleminekuperioodide pikkust ning arengunäitajatel põhinevat liberaliseerimise tempot, kaitsemeetmeid ja vaidluste lahendamist;
13. märgib, et uue põlvkonna vabakaubanduslepingute sõlmimine komisjoni poolt võib kaasa tuua praegu AKV riikidele kehtivate kaubandussoodustuste edasise vähenemise; on seetõttu seisukohal, et EL peaks seda arvesse võtma ja toetama piisavalt vajalike kohanduste tegemist, konkurentsivõime suurendamist ja mitmekesistamist AKV riikides;

14. nõuab AKV riikidele piisava rahalise ja tehnilise abi andmist, et nad saaksid järgida ELi impordieeskirju ja standardeid ning võiksid seega paremast turulepääsust täit kasu saada;

Pakkumise piiratus

15. väljendab muret paljude komisjoni esitatud sätete pärast, mis puudutavad teenuste, konkurentsi, intellektuaalomandi ja riigihangete valdkonda, sest mõned AKV piirkonnad ei soovi neid küsimusi käsitleda, ning nõuab tungivalt, et komisjon oleks selles küsimuses paindlik;

16. avaldab kahetsust muudetud Cotonou lepingu ratifitseerimise viibimise pärast, mis võib takistada kümnenda Euroopa Arengufondi rakendamist, mis võib omakorda kaasa tuua AKV–ELi koostöö jaoks eraldatava iga-aastase toetuse vähenemise, ning kutsub seetõttu kõiki pooli üles ratifitseerimisprotsessi võimalikult kiiresti lõpule viima;

17. rõhutab, et ainult kaupu käsitlev („*goods only*”) leping peab sisaldama erisätteid majanduspartnerluslepingutega seotud kaubandusabi kohta, mis lisandub Euroopa Arengufondi rahalistele vahenditele, et suurendada pakkujate suutlikkust ja lahendada AKV riikide kaubanduse liberaliseerimise sotsiaalse mõju küsimusi;

18. rõhutab ka seda, et Euroopa Arengufondi ressursside eraldamist ei tohi majanduspartnerluslepingute allkirjastamisega seostada ega sellest sõltuvaks muuta;

Riigi tulude mitmekesistamine

19. nõuab suurema tähelepanu pööramist AKV riikide ülesandele mitmekesistada tulusid, arvestades eelkõige asjaolu, et olulisele osale ELiga toimuvast kaubavahetusest kehtivad imporditollimaksud tuleb kaotada;

20. toetab ettepanekut luua majanduspartnerluslepingute piirkondlikud fondid, mis hõlmavad komisjoni ja ELi liikmesriikide rahastatavat majanduse kohandamise vahendit, et anda finantsabi AKV riikide tulude mitmekesistamise algatustele ja toetada õiglase kaubanduse algatusi;

Ühise põllumajanduspoliitika reformi mõjud väliskaubandusele

21. palub ELil tagada, et ühise põllumajanduspoliitika reformid oleksid täielikult kooskõlas ELi arengupoliitika ja AKV riikidega tehtava koostöö eesmärkidega;

22. on veendunud, et suhkrosektori kõrvalmeetmete väljatöötamisel ja rakendamisel tuleb lähtuda varasemate põllumajandusreformide (sealhulgas banaani- ja rummisektori kohandamise ning ELi ühise põllumajanduspoliitika reformi) käigus saadud olulistest kogemustest;

Sooline mõõde

23. avaldab kahetsust, et seni ei ole välja töötatud konkreetseid positiivseid meetmeid naiste ja tütarlaste õiguste kaitsmiseks ja edendamiseks vastavalt Cotonou lepingu artiklile 31 ning et majanduspartnerluslepingute läbirääkimise protsess ei ole hõlmanud soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist; kutsub seetõttu komisjoni üles teostama läbirääkimiste ajal ja pärast nende lõppu süsteemset analüüsi majanduspartnerluslepingute sotsiaalse mõju kohta kõige haavatavamatele elanikkonnarühmadele;

Kokkuvõte

24. on nõus korraldama Euroopa Parlamendi ja parlamentaarse ühisassamblee järelevalvet, et avalikult jälgida ja kontrollida majanduspartnerluslepingute rakendamise mõju kaubandusele ja arengule, muuta arengupoliitika sidusamaks ning kavandada mehhanisme aruandekohustuse ja korrapärase aruandluse tagamiseks majanduspartnerluslepingute panuse kohta võrdsesse ja jätkusuutlikku arengusse;
25. rõhutab, et Euroopa Parlament ja parlamentaarne ühisassamblee jätkavad tegutsemist selle nimel, et uued kaubandusraamistikud ei halvendaks ühegi riigi olukorda ning et uued kaubanduskokkulepped edendaksid heaolu ja jätkusuutlikku arengut kõigis AKV riikides;
26. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, ELi liikmesriikidele ning AKV riikide parlamentidele ja valitsustele.